

Koncepce péče o nadané žáky

Naše škola si uvědomuje důležitost vyvážené inkluze a zaměřuje pozornost nejen na žáky se specifickými poruchami učení, ale také na žáky nadané. Při práci s nadanými žáky plně z ustanovení právních norem a metodických doporučení, zejména z § 16 a 17 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 27-31 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „vyhláška“) a Informace MŠMT k rozvoji nadání žáků ZŠ a gymnázií – stručný přehled vybraných podpůrných opatření.

S ohledem na koncepci školy, její filozofii a možnosti budeme prioritně podporovat žáky s tzv. obecným nadáním (vysoká úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností). Žáky nadané v pohybových, manuálních nebo uměleckých oblastech budeme podporovat dle dílčích možností školy.

Vnímáme intenzivní potřebu systematické a koncepční podpory nadaných žáků spočívající především v pravidelné diagnostice a v následné volbě efektivních nástrojů rozvíjejících potenciál těchto žáků, a to napříč pedagogickým sborem. Podporujeme nadání, které lze rozdělit na několik oblastí, kde se jedinec jeví jako nadaný:

- intelektové schopnosti: verbální, početní, paměťové schopnosti,
- specifické akademické vlohy: matematické nadání, nadání pro přírodní vědy,
- kreativní nadání: jedinec neustále vymýšlí a tvoří nové nápady, materiály,
- vědecké schopnosti: technické, matematické, jazykové nadání,
- mechanické schopnosti: talent v umění, vědě, prostorová představivost,

Všechny tyto druhy se u jedince prolínají a nejsou jasně ohraničené.

Nadané dítě se však může vlivem nedostatku podnětů a problémů k řešení začít nudit a hledat způsoby, jak by se zabavilo. Takové dítě může být ve škole neúspěšné a problémové. Může mít problémy se sociální adaptací, má méně kamarádů – nemá si s nimi o čem bavit, projevuje se jako hyperaktivní, je perfekcionista, nesoustředěný (denní snění), neposlouchá, odmlouvá, pošťuchuje spolužáky, vykřikuje, nenosí vypracované úkoly, vyhledává konflikty.

Naším cílem je žáky naučit, jak pracovat se svým nadáním, jak pečovat o své duševní zdraví a podporovat je v účasti na různých nadstavbových a volnočasových aktivitách. Důležitá je pro nás integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přímo ve třídách s ostatními dětmi.

Aktuální plán podpory nadání vychází z osmi os podpory nadání. V jednotlivých oblastech je vždy zachycen aktuální stav podpory nadaných, cíle včetně navržených možností a nástrojů k jejich dosažení.

1. Postoje, hodnoty a vize	
Výchozí stav:	Podpora nadání je součástí společně utvářené vize školy. Plán podpory byl komunikován s pedagogickým sborem, podpora nadání je integrována do ŠPP, byly zpracovány podněty vedení školy, ŠPP i pedagogů a upravena koncepce.
Cíl (koncepce):	Podpora nadání by měla být součástí společné vize školy a měla by být sdílena žáky i rodiči. Je vhodnou formou dostupná všem.
Možnosti dosažení cílů (plán):	• Opakovaná komunikace koncepce pedagogům • Zveřejnit aktuální koncepci a plán podpory na webu školy • Průběžně zveřejňovat nabídky na mimoškolní aktivity, akce, kroužky, tábory aj. na webu školy

2. Identifikace nadaných žáků a jejich potřeb	
Výchozí stav:	Někteří nadaní jsou identifikováni PPP z iniciativy rodičů. Velká část pedagogů zvládá nominovat výrazně nadané žáky a registruje i další žáky, kteří své nadání projevují v dílčích situacích. Je vytvořena sdílená evidence nadaných žáků.
Cíl (koncepce):	Společně se ŠPP, rodiči a žákem hledat vyhovující formy podpory. Je nastavený systematický screening a vyhledávání nadaných žáků.
Možnosti dosažení cílů (plán):	• Pravidelně vyhodnocovat nominace a identifikovat nadané žáky ve svých třídách: - rozhovory s nadanými žáky - informace o účasti a umístění v soutěžích a olympiádách - informace ze zájmových aktivit žáků mimo školu - zjištěné skutečnosti zaznamenávají a aktualizují ve sdílené evidenci nadaných žáků • Zvolit vhodný diagnostický nástroj ke screeningu nadaných žáků • Připravit PLPP, IVP • Vyhodnotit nastavená opatření

3. Péče o pedagogický sbor	
Výchozí stav:	Pedagogický sbor je podporován v dalším vzdělávání dle vlastního uvážení, je jmenován KPN a založen užíší tým pro podporu nadání. Koordinátor sleduje a zprostředkuje novinky a trendy.
Cíl (koncepce):	Vzdělání k podpoře nadání absolvuje většina pedagogického sboru, má zdroje pro samostudium problematiky. Učitelé sdílí poznatky, řeší společně náročné případy a situace, mají se vždy na koho obrátit.
Možnosti dosažení cílů (plán):	• Proškolení celého sboru v problematice nadání • Pravidelné schůzky pro sdílení mezi pedagogy (čtvrtletně) • Možnost vzájemných hospitací • Metodická podpora - sdílený nápadník (inspirace do výuky), materiály a pomůcky do tříd

4. Koordinace podpory nadání	
Výchozí stav:	Systém podpory nadání je rozdělen mezi několik úzce spolupracujících kolegů. Koordinátoři nadání jsou součástí ŠPP. Jsme zapojeni do krajské

	sítě podpory nadání (Synapse, NPI)
Cíl (koncepce):	Podpora nadání je vestavěná v systému školy, každý ví, na koho se obrátit.
Možnosti dosažení cílů (plán):	- Nástěnka (fyzická i online) s nabídkou služeb KPN a nadstavbových aktivit - Známost a reálná dosažitelnost koordinátorů nadání pro žáky, učitele, rodiče

5. Podpora a péče z pozice učitele	
Výchozí stav:	Třídní učitelé se většinou aktivně zajímají o nadání a talenty svých žáků a oceňují soutěžní úspěchy před třídou. Učitelé některých předmětů se snaží podle svých možností podporovat nadějně žáky, nabízejí možnosti zapojení do aktivit rozvíjejících nadání – semináře, exkurze, soutěže.
Cíl (koncepce):	Učitelé aktivně sledují projevy nadání a sami nabízejí nominovaným žákům podporu. Žáci vědí, že mohou komunikovat svoje vyšší cíle a potřeby s kýmkoliv ze školy. Nadstandardní potřeby žáků škola aktivně zjišťuje.
Možnosti dosažení cílů (plán):	- Diferenciace výuky - Vlastní návrhy žáka k naplnění cíle hodiny - K dispozici náročnější úlohy, šifry, badatelské či tvůrčí výzvy - K dispozici rozšiřující materiály, populárně-naučná literatura, hlavolamy, hry, elektronika se vzdělávacími aplikacemi a internet - Ulevit z rutinních povinností - Samostatné práce žáka, práce na vlastním projektu - Nabízet rozšiřující aktivity (soutěže, ekoparlament, debatiáda, kroužky, akce) - Skupinová práce - Zvýšená participace žáka na výuce - Třídní hodiny – téma nadání, talent, zájmy, silné stránky

6. Podpora a péče na úrovni školy	
Výchozí stav:	Škola si cení excelujících žáků a má standardizovaný postup, pro uvolňování žáka z výuky, doplňování učiva a nahrazování výstupů. Škola aktivně podporuje nadané, včetně žáků, kteří nemají vyhraněný talent. Na 1. stupni je testována 1 x týdně vytahovaná skupina dle ročníků. Byla aktualizována nabídka volitelných předmětů a zájmových kroužků s ohledem na nadané žáky. Nabízíme aktivity rozšiřující možnosti autorského (tvůrčího) působení (dílky, kuchyňka, umělecké činnosti, školní televize, robotika, výzvy, keramika...)
Cíl (koncepce):	Potřeby žáků škola systematicky zjišťuje (pravidelné dotazování). Vyhledáváme a testujeme způsoby uspokojení potřeb nadaných žáků
Možnosti dosažení cílů (plán):	- Vybavit třídy rozšiřujícími materiály (boxy) - Identifikovat nadání při zápisu do 1. tříd - Možnost akcelerace (částečná/trvalá) - Dělené/volitelné hodiny podle potřeb žáků (studijní skupiny, logická matematika, tvůrčí čeština, pokročilá angličtina, nestandardní úlohy...)

	• Projektové dny
--	--

7. Spolupráce s rodiči a komunitou	
Výchozí stav:	S rodiči budujeme kvalitní vztahy systematicky. Škola je rodičům otevřená, pravidelně se setkáváme v rámci třídních schůzek a triád, ale také individuálně a při neformálních příležitostech. Naše ŠPP je k dispozici i rodičům nadaných dětí. Zástupci školy se aktivně zapojují do akcí místní komunity. Je zpřístupněna koncepce nadání na webu školy.
Cíl (koncepce):	Rodiče jsou nedílnou součástí systému podpory nadání ve škole. Běžně komunikují s učiteli svého dítěte i ŠPP. Rodiče nám nabízejí pomoc (brigády, sponzoring, vedení kroužků, dary materiálu, řemeslná pomoc, pořádání akcí, pozvánky na exkurze, přednášky, besedy...)
Možnosti dosažení cílů (plán):	• Dotazníky pro rodiče nadaného žáka (koníčky, silné stránky, nadprůměrnosti, klima školy) • Informovat rodiče o koncepci podpory nadání na třídních schůzkách • Triády jako efektivní forma komunikace rozvoje každého žáka

8. Práce s vysokou citlivostí	
Výchozí stav:	Dostupnost školního psychologa, speciálního pedagoga a metodika prevence i pro nadané nebo hypersenzitivní žáky. Škola žákům nabízí schránku důvěry. Nemáme klidovou zónu. Na společných chodbách jsou odpočinkové zóny. Máme zavedeno opatření pro žáky narušující výuku – individuální práce v kanceláři ředitelky nebo zástupkyně školy. Pedagogové byli informováni o vysoké citlivosti, jejích projevech a způsobech podpory.
Cíl (koncepce):	Všichni mají reálnou možnost řešit své smyslové přetížení. Ve škole máme klidovou zónu dostupnou o přestávkách. V hodinách se lze uchýlit do ústraní alespoň v rámci většiny třídy
Možnosti dosažení cílů (plán):	• Vyhledat vhodné prostory pro klidové zóny/bezpečný kout ve škole/třídách • Vybavit třídy hluchátky, zástěnami, špunty do uší, antistresovými pomůckami • Třídnické hodiny – téma péče o duševní zdraví, snižování stresu, relaxace

V Odoleně Vodě 1. 9. 2025

Zpracovaly: Ing. Lucie Zmrzliková, Mgr. Kateřina Nováková, Mgr. Jana Smetanová